

jarig, met gezonde toppen en meterlange wortels. Als primus inter pares prijkte daar de Schotsche varieteit van de Grove den, die in twee jaar ook twee meter diep met zijne wortels in den grond doordringt. Dicht op de hielen volgt hem de Oostenrijker en ook de Witte spar komt een plaatsje vragen, waar in de duinen nog riet wil groeien, want dat is ook zijn lievelingsterrein.

Van loofhout is er ook een ruime keus: liguster en berberis, vlier, accacia, iep, meidoorn en zelfs een heel gewillig eikje, de mooie mos-eik (*Quercus cerris*). Al die mooie boomen en struiken willen in onze duinen wel groeien, als de menschen maar willen.

Wanneer eenmaal die bosschen komen en het konijn verdreven is of onder den duim gehouden wordt door het hermelijntje, dan kunnen ook de meeste mooie duinbloemen, die nu in verdrukking zijn, er weer bovenop komen en dan houden we weer eens een mooie tentoonstelling zoo mogelijk een maand lang in ons eigen zaaltje.

Natuurlijk is altijd de medewerking min of meer verplicht en de toegang vrij.

JAC. P. THIJSSSE.

ALVERTJES.

(*Aspius alburnus* L.).

Zoals reeds meermalen in dit tijdschrift is opgemerkt, kan een natuurliefhebber niet sterk genoeg worden aangeraden, een aquarium te gaan houden. Weliswaar eischt het inrichten, beplanten en bevolken van zulk een microcosmos vrij wat moeite en tijd, doch daartegenover staat, dat er weinig liefhebberijen zooveel kennis en genot verschaffen. Ook voor iemands aesthetische ontwikkeling kan het geen kwaad, eens eenige aquariumjaren door te maken, want weinig dieren zijn zoo echt mooi, als de meeste onzer geschubde of ongeschubde waterbewoners, en er is haast geen fraaier sieraad voor een kamer te bedenken, dan een goed onderhouden flink bevolkt aquarium. Wie nu het onderste uit de kan wil hebben begint met sluierstaarten, macropoden, zonnebaarden of anderen exotischen siervisch, doch dit heeft het nadeel, dat de kosten van aanschaffing vrij aanzienlijk zijn en dat de diertjes dikwijls al spoedig bezwijken door de ongeuoefendheid van hun oppasser. Beter is het, zich eerst maar alleen te wagen aan inheemsche soorten, dan kan men later, na eenige jaren ondervinding, overstappen tot de eenige uitheemsche pronkvisschen.

Nu zijn er gelukkig onder de inlandsche visschen enkele, die bijzonder geschikt zijn voor het aquarium en onder deze noemen wij in de eerste plaats het alvertje (*Aspius alburnus* L.). Dit aardig vischje komt vrij algemeen in ons land voor, het meest in groote rivieren, doch is ook niet zeldzaam in vele vaarten en slooten. Het wordt niet groter dan hoogstens 20 c.M. en zodoende is het niet, moeilijk exemplaren te verkrijgen van geschikte aquarium-grootte. Waar alvertjes voorkomen, kunnen zij gewoonlijk in groote scholen gezien worden. Vooral op zonnige, zoele dagen trekken gansche troepen dezer levenslustige vischjes al spelende langs de oppervlakte onzer binnenwateren. Interessant is het, de alvertjes van nabij gade te slaan. Nadert men den sloot, dan duikt in een oogwenk alles naar beneden, doch het duurt geen paar minuten, of de gansche schaar is weer present en biedt den beschouwer door haar speelschheid en roofzucht een alleraardigst schouwspel aan. Naar alles en nog wat bijten zij: geen waterdiertje is veilig voor hun aanvallen, aan alles wat drijft wordt even geknabbeld, om te weten of het eetbaar is en heeft het troepje iets van zijn gading gevonden, dan hebben er vechtpartijen plaats, waarbij er soms enkele boven water uitspringen. Beweeg u, of gooi een steentje in het water, met een plons is alles verdwenen en alleen eenige door elkander loopende kringen wijzen de plaats aan, waar zooveel het dartele troepje zich vermaakte. Maar een oogenblik later is het spel weer in volle actie. Het spreekt vanzelf, dat menig dezer levenslustige vischje het leven verliest aan den haak van den hengelaar. „Du meine Lust und Qual”, mag de laatste wel uitroepen, als hij aan het alvertje denkt. Want geen grooter satisfactie voor een liefhebber der vischsport, dan onophoudelijk beet te hebben en elk oogenblik iets „op te slaan”, maar ook geen visch, die door kleinheid en graterigheid zoo weinig voldoening aan den visscher schenkt als deze. Voor de braadpan is het alvertje vrijwel ongeschikt en de eenigen, die den massamoord op dit lieve vischje met een gunstig oog aanzien, zijn de kat en die weinige opsnijders onder de hengelaars, welke graag zonder al te veel te liegen, getallen noemen, die een liefhebber van een gebraden zootje het water om den mond doen komen.

Neen, vrij wat meer plezier is er van dit fraaie vischje te beleven in het aquarium. Wie er een stuk of wat in gevangenschap houdt, ziet pas goed, hoe prachtig mooi dit „ordinaire” vischje eigenlijk is. In de natuur toch krijgt men niet den goeden indruk van het uiterlijk van de alvertjes. Men ziet er dan nl. bijna altijd bovenop, en de bovenzijde is volstrekt niet opvallend donkergrijs gekleurd.

Van terzijde gezien en in het water vertoond zich echter het schubbenkleed in zijn volle pracht. Onder opvallend licht glinstert het met een heerlijken parelmoerglans, die naar gelang van de bewegingen der diertjes soms schitterend zilverwit, dan weer glanzig groen of metaalachtig blauw schijnt te zijn. Onder doervallend licht is er evenwel van al deze fraaie kleurschakeeringen niets te zien. Opmerkelijk is het, dat de alvertjes (althans die van aquarium-grootte) dan vaak zoo doorschijnend zijn, dat men, als op een fotografie met X-stralen de voor-naamste deelen van hun skelet gemakkelijk in hun lichaam kan zien liggen.

Fraai is ook de elegante wijze waarop deze teere wezentjes zich in hun element bewegen. Kalm, met lichte schokken zwemmen zij door het heldere water, alle bewegingen zijn uiterst bezonnen en toch kunnen zij in een oogenblik een groote snelheid ontwikkelen. In één woord, hun geheele optreden wordt gekenmerkt door een soort van edelen zwier, waarbij bijv. de stekelbaarsjes met hun stooterige, zenuwachtige manier van zwemmen echte proleten gelijken.

Zooals te begrijpen is, is de schoonheid der alvertjes niet onopgemerkt gebleven en met de zilvereigers, de sterntjes, de paradijsvogels en zoovele andere dieren is ook dit lieve vischje een slachtoffer geworden van de ijdelheid der menschen. Zij worden namelijk bij duizenden en duizenden gevangen voor de vervaardiging van — valsche parels. Tot dit doel worden de alvertjes geschrapt, wat zeer gemakkelijk gaat, omdat de schubben gauw loslaten; deze doet men in water wrijft ze zoo fijn als mogelijk is en laat het mengsel daarna lustig bezinken. Vervolgens wordt het water voorzichtig afgegoten en men houdt nu een olieachtige, zilverkleurige vloeistof over, de zoogenaamde „Essence d'Orient". Vermengd met ammoniak, wordt de essence nu in holle glazen bolletjes gegoten, de ammoniak verdampt en tegen het glas zet zich een egaal parelmoerachtig laagje af, dat aan het geheel een verbluffende gelijkenis geeft met een echten parel. Welke ongehoorde getallen vischjes voor deze

industrie het leven moeten laten, kan daaruit blijken, dat voor 500 gram „essence" ongeveer 20.000 alvertjes gebruikt worden (Brehm). Gelukkig komt dit vischje op sommige plaatsen in ongelooflijk aantal voor. Zoo vertelt Dr. Hoek, dat hij eens op

het Hollandsch Diep twee groote roeibootten uit één kuil met alverzag vullen, „een hoeveelheid die op eenige honderden mandjes geschat kon worden." (Een mandje = 120 à 130 stuks). Ook op de Zwitsersche meren vangt men ze bij duizenden; niet zelden kan een visscher er in één keer een tienduizend buitmaken, die dan op de Parijsche markt hoogstens een frank per mandje kunnen opbrengen.

Gelukkig worden

deze verliezen weer vrijwel aangevuld door de buitengewoon sterke vruchtbaarheid van deze vischjes; de rijtijd omvat de maanden Mei en Juni en dan legt elk vrouwe eenige duizenden eitjes; waarvan wel is waar het grootste deel te loor gaat, doch genoeg terecht komt, om de ontstane gapingen aan te vullen.

Behalve door den mensch worden de alvertjes fel vervolgd door roofvisschen en watervogels, die er door de gewoonte dezer vischjes om zich vaak in de bovenste waterlagen te bewegen, massa's buitmaken. Door al deze omstandigheden duurt het leven dezer sierlijke diertjes in den regel vrij kort.

Ten slotte geven wij nog een paar wenken aan degenen, die het alvertje in hun aquarium willen gaan houden. In de eerste plaats moet het water goed geventileerd zijn; wie niet bijzonder veel waterplanten op den bodem heeft, moet elken dag ververschen. Anders sterven de diertjes gauw aan ademnood. En vervolgens zorg men voor een dekglas. Want vaak springen de alvertjes boven het water uit en komen over den kant, zelfs al is de spiegel een decimeter beneden den rand van het aquarium. Wie om deze beide zaken denkt en uit sloot en plas af en toe eens wat daphnia's of ander kleingoed meebrengt, zal geen oogenblik spijt gevoelen, deze lieve diertjes gastvrijheid geschonken te hebben, en ze stellig gelijkstellen met menigen exotischen pronkvisch.

Amsterdam.

L. DORSMAN Cz.

